

Κάτοικοι: **22.350**

Παραλιακή πόλη, στη θέση της αρχαίας, το Αίγιο είναι το δεύτερο σε πληθυσμό αστικό κέντρο της Αχαΐας και μια από τις πιο παραγωγικές περιοχές της Πελοποννήσου. Έχει αναπτυγμένη βιομηχανία (χαρτιού, κονσερβών κ.λπ.) και είναι εξαγωγικό κέντρο της αγροτικής παραγωγής στην ευρύτερη περιοχή. Το καλό λιμάνι του απέκτησε σπουδαιότητα πολύ πριν αναπτυχθεί το αντίστοιχο της Πάτρας. Οι παλιές αποθήκες σταφίδας μιλούν ακόμα για την ακμή του, ενώ η παλιά πόλη διατηρεί την παραδοσιακή της εικόνα. Ο μητροπολιτικός ναός (της Φανερωμένης) σχεδιάστηκε από τον Τσίλερ τον ΙΘ' αιώνα, ενώ η λαξευμένη στον βράχο εκκλησία της Παναγιάς της Τρυπητής προκαλεί το ενδιαφέρον του επισκέπτη. Τη δική τους ομορφιά έχουν τα Ψηλά Αλώνια, η πλατεία της πόλης.

Το Αίγιο διαθέτει αξιόλογο Αρχαιολογικό μουσείο, το οποίο στεγάζεται στην αναπαλαιωμένη παλαιά αγορά.

Τηλέφωνα: Λιμεναρχείο 269.10.28.888, Αστυνομία 269.10.23.333, Τροχαία 269.10.22.488, ΟΤΕ 269.10.29.999, Γενικό Νοσοκομείο 269.10.22.222, Ταξί 269.10.21.653, Ραδιοταξί 269.10.26.124 – 6.

Από την **ιστορία** του Αιγίου

Η περιοχή κατοικείται τουλάχιστον από τη μυκηναϊκή εποχή. Κάποια στιγμή, διαδέχτηκε την Ελίκη ως θρησκευτικό κέντρο της χαλαρής αχαϊκής ομοσπονδίας. Στα χρόνια της Αχαϊκής Συμπολιτείας (μετά το 276 π.Χ.) ήταν ταυτόχρονα διοικητικό και θρησκευτικό κέντρο με έδρα τον ναό του Αμαρίου Δία. Ο σεισμός του 23 π.Χ. το ισοπέδωσε. Υπέστη το μερίδιό του από τις επιδρομές των βαρβαρικών φύλων και τον Η' αιώνα βρέθηκε για λίγο

στην κατοχή Σλάβων που το μετονόμασαν σε Βοστίτσα.

Στα 1209, έγινε έδρα βαρονίας (της Βοστίτσας) του Πριγκιπάτου της Αχαΐας υπό τον Ούγο ντε Σαρπινί και τους απογόνους του. Στα 1422, το κατέλαβε ο Θεόδωρος Παλαιολόγος του Μιστρά. Ο Θωμάς Παλαιολόγος αναγκάστηκε να το παραδώσει στον Μωάμεθ Β', στα 1458. Τον επόμενο αιώνα, στην περιοχή ξεκίνησε η καλλιέργεια της σταφίδας που έμελλε να γίνει πηγή πλούτο για την πόλη.

Η μετέπειτα ιστορία του Αιγίου είναι στενά δεμένη με αυτή της Αχαΐας, στην οποία βρίσκεται. Στις αρχές του ΙΗ' αιώνα εγκαταστάθηκαν εκεί μέλη της οικογένειας Λόντου.

Η γενιά των Λόντων:

Ο πύργος των Λόντων βρίσκεται στο χωριό Κάλανος, στις πλαγιές του Ερύμανθου. Μετά την δεύτερη υποταγή του Μοριά στους Τούρκους (1718), μέλη της οικογένειας μετακόμισαν και εγκαταστάθηκαν στην Βοστίτσα, όπως τότε ονομαζόταν το Αίγιο. Γρήγορα, απέκτησαν φήμη και μεγάλη δύναμη, καθώς συγκέντρωσαν στα χέρια τους όλη τη διακίνηση της σταφίδας. Ο αρχηγός της οικογένειας, Γκολφίνος Λόντος, έγινε κοτζαμπάσης.

Εγγονός του Γκολφίνου ήταν ο Σωτηράκης Λόντος που γεννήθηκε στα 1750. Μετείχε το 1769 στα ορλοφικά αλλά, μετά την καταστολή της επανάστασης (1770) και την περίοδο σφαγών και αναρχίας εξαιτίας των Αλβανών που λεηλατούσαν και αυτή την περιοχή, κατάφερε να ανέβει στην εκτίμηση των Τούρκων πασάδων του Μοριά. Πολύ συχνά, επιβαλλόταν η όποια άποψή του κι ακόμα πιο συχνά εκπροσωπούσε τα τοπικά συμφέροντα ως βεκίλης (εκπρόσωπος) στην Κωνσταντινούπολη. Τελικά, αναδείχθηκε Μωρογιάννης (ανώτατος εκπρόσωπος των κατοίκων της περιοχής του στο «συμβούλιο» του διοικητή του Μοριά). Στα 1799, τσακώθηκε άγρια με τους εκκλησιαστικούς κι απέκτησε το προνόμιο να έχει την τελευταία λέξη για την από το πατριαρχείο αποστολή αρχιερέων στην Πελοπόννησο. Αν δεν ενέκρινε το πρόσωπο του νέου μητροπολίτη, δεν γινόταν εγκατάστασή του.

Όταν Μόρα βαλεσής διορίστηκε ο Βελή, γιος του Αλή πασά, ο Σωτηράκης Λόντος έγινε το ένα από τα δυο πιο έμπιστά του και τιμώμενα πρόσωπα (το άλλο ήταν ο μητροπολίτης Παλαιών Πατρών Γερμανός). Όμως, στα 1812, ο Βελή απομακρύνθηκε. Ο διάδοχός του, Αχμέτ, βρήκε λαϊκή κατακραυγή εναντίον του Σωτηράκη. Τον Δεκέμβριο του 1812, στην πλατεία της Τρίπολης, τον αποκεφάλισε «υπακούοντας» στο λαϊκό αίσθημα.

Ο Ανδρέας Λόντος ήταν πρωτότοκος γιος του Σωτηράκη. Γεννήθηκε το 1784, σπούδασε στη Βοστίτσα κι απέκτησε φήμη γενναίου, κουβαρντά και φιλόξενου νέου. Στα 1809, πρόσφερε τη φιλοξενία του στον λόρδο Μπάρον (τον Βύρωνα των Ελλήνων) που πέρασε από εκεί. Ο Εγγλέζος εντυπωσιάστηκε από τη φλόγα του Ανδρέα για λευτεριά.

Με τον αποκεφαλισμό του πατέρα του, στα 1812, ο Ανδρέας βρέθηκε σε δύσκολη κατάσταση αλλά μπόρεσε να διαφύγει στην Κωνσταντινούπολη και αναδείχτηκε στην τοπική κοινωνία. Στα 1818, επέστρεψε στη Βοστίτσα ως διορισμένος διοικητής του καζά (νομού) της περιοχής. Η παλιά δύναμη και περιουσία αποκαταστάθηκαν. Ταυτόχρονα όμως, ο Ανδρέας Λόντος έγινε φλογερός υποστηρικτής των σκοπών της Φιλικής Εταιρείας. Στις 26 με 29 Ιανουαρίου του 1821, μετείχε στη σύσκεψη της Βοστίτσας.

Η σύσκεψη στη Βοστίτσα:

Ο πατριαρχικός έξαρχος Γρηγόριος Δικαίος Παπαφλέσσας άφησε τη Μάνη κι ανέβηκε στην Αχαΐα όπου διαπίστωσε πως υπήρχαν «σοβαρές κτηματικές διαφορές» ανάμεσα στα μοναστήρια της Αγίας Λαύρας και των Ταξιαρχών. Οργανώθηκε σύσκεψη στη Βοστίτσα με τη συμμετοχή και των προκρίτων. Οι Τούρκοι την επέτρεψαν, αφού ενημερώθηκαν σχετικά.

Η διάσκεψη άρχισε στις 26 Ιανουαρίου του 1821 και κράτησε ως τις 29 του μήνα. Εκεί, κάποια στιγμή, ο πατριαρχικός έξαρχος ανακοίνωσε, ποιος πραγματικά ήταν και για ποιο λόγο είχε έρθει. Η επανάσταση, τους είπε, είχε προγραμματιστεί για τις 25 Μαρτίου, γιορτή του Ευαγγελισμού.

Η ανακοίνωση ακούστηκε σαν κεραυνός. Μερικοί ζήτησαν αναβολή. Πρότειναν τις 23 Απριλίου που είναι του Αϊ Γιώργη, άλλοι τις 21 του Μάη που είναι Κωνσταντίνου και Ελένης. Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός υπέβαλε έντεκα ερωτήσεις. Στο τέλος, κάποιος ρώτησε:

«Ποιος θα κυβερνά μετά την επανάσταση;».

Ο Παπαφλέσσας απάντησε πως αυτό θα το αναλάμβαναν όσοι είχαν πείρα. Η απάντηση δεν τους ικανοποίησε και οι αντιρρήσεις συνεχίστηκαν. Ο Παπαφλέσσας τους απείλησε πως θα ξεκινήσει με 2.000 Μανιάτες χωρίς αυτούς. Αναγκάστηκαν να δεχτούν.

Καταστροφές και σεισμοί:

Το Αίγιο (Βοστίτσα) απελευθερώθηκε στις 26 Μαρτίου 1821, όταν την πόλη κατέλαβε ο ντόπιος αγωνιστής Δημήτρης Μελετόπουλος (1796 – 1858) με τους άνδρες του. Μετά την απελευθέρωση, ο Μελετόπουλος επρόκειτο να φτάσει ως το αξίωμα του υποστρατήγου. Στα 1851, έγινε υπουργός Στρατιωτικών, ενώ δυο φορές διορίστηκε νομάρχης Αττικοβοιωτίας.

Οι κάτοικοι της πόλης μετείχαν ενεργά κι από τους πρώτους στους αγώνες για την εθνική ανεξαρτησία. Τον Σεπτέμβριο του 1821, είδαν την πόλη τους να παραδίδεται στις φλόγες από τους Τούρκους. Στα 1826, την πόλη πυρπόλησε γι' άλλη μια φορά οι άνδρες του Αιγύπτιου Ιμπραήμ.

Οι κάτοικοι την ξανάκτισαν. Όπως είχε γίνει και μετά τον σεισμό της 23^{ης} Αυγούστου 1817, όταν η πόλη καταστράφηκε και θρήνησε 65 νεκρούς. Σεισμός 7,2 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ έπληξε το Αίγιο και στις 6 Αυγούστου 1861, όταν σκοτώθηκαν είκοσι κάτοικοι. Ο τελευταίος μεγάλος σεισμός που χτύπησε την πόλη, ήταν στις 5 Ιουνίου του 1996, όταν σκοτώθηκαν 14 άτομα.

Το Αίγιο αναδείχθηκε σε μια από τις πιο σπουδαίες πόλεις της Πελοποννήσου.

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 17.7.2011)